

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: I. Ch.**, zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou, se sídlem Brno, Dřevařská 25, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, č. j. 59 Az 240/2003 – 32 ze dne 13. 5. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, č. j. 59 Az 240/2003 - 32 ze dne 13. 5. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 4538/VL - 10 - 02 - 2002 ze dne 23. 10. 2002. Tímto rozhodnutím žalovaného byla stěžovatelova žádost podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta jako zjevně bezdůvodná, dále bylo vysloveno, že se stěžovateli azyl podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti odkazuje na kasační důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a uvádí,

že krajský soud, jehož rozhodnutí je napadáno, vycházel ve svém rozhodnutí ze skutkového stavu zjištěného příslušným správním orgánem, avšak toto zjištění nemá oporu ve spisu, případně je s obsahem spisu v rozporu. Žalovaný měl ve správním řízení vycházet z objektivně a reálně zjištěných skutečností, které nemohl nahradit předpoklady, domněnkami a úvahami. Reálně neexistující skutečnosti se přitom dle stěžovatele projevily u hodnocení situace v zemi stěžovatelova původu a v hodnocení jeho osobní situace. Žalovaný také překročil meze správního uvážení tam, kde nebral v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Rozhodnutí žalovaného je tedy rozhodnutím rutinním, nevycházejícím z objektivně zjištěné skutkové podstaty konkrétní věci, a ve svém důsledku rozhodnutím překračujícím meze možného správního uvážení. Stěžovatel dále připouští, že nebyl v zemi svého původu pronásledován způsobem, jak to vyžaduje § 12 zákona o azylu, na druhou stranu se však nemohl obrátit na jakoukoli instituci se svojí žádostí o pomoc z důvodu provázání příslušných orgánů s mafií. Stěžovatel má strach z pronásledování ze strany kriminálních živlů v zemi svého původu a má za to, že jsou dány důvody zvláštního zřetele k udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Pronásledováním se rozumí ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna příslušnými úřady. I v rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že volby v zemi stěžovatelova původu v roce 1999 nesplnily významný počet volebních požadavků O. V tamní ústavě je zakotveno nezávislé soudnictví, avšak činnost soudů byla narušována politickými zásahy a korupcí a je neefektivní. Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení kasační stížností napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu, který jej vydal, k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 2. 10. 2002 poté, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění z České republiky. V průběhu správního řízení uváděl, že zemi svého původu opustil z důvodu svých problémů s mafií. V roce 1993 pracoval jako policista a podílel se na zadržení dvou příslušníků mafie, kteří byli poté odsouzeni. Ještě v době soudního řízení s těmito osobami bylo stěžovateli vyhrožováno ze strany jiných příslušníků mafie, kteří po stěžovateli požadovali peněžitou částku 10 tisíc USD jako odškodnění za to, že se podílel na dopadení členů mafie. Vyhrožovali i jeho manželce a znásilnili jeho dceru. Stěžovatel však nic nehlásil, přestože v té době ještě pracoval u policie. V únoru 2001 opustil zemi svého původu a po uplynutí doby povoleného pobytu požádal o azyl. Žalovaný dospěl ve správním řízení k závěru, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, a neuvedl žádnou konkrétní obavu pro případ svého návratu do země původu, kterou by bylo možno považovat za odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Stěžovatelova žádost tak byla jako zjevně nedůvodná rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 10. 2002 zamítnuta. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl opravným prostředkem, který byl po nabytí účinnosti s. ř. s. (1. 1. 2003) projednán jako žaloba. V průběhu řízení před krajským soudem stěžovatel v obecné rovině poukazoval na porušení § 3, § 32, § 33 a § 46 správního řádu a § 12, § 16 a § 91 zákona o azylu. Krajský soud však jeho žalobu zamítl, neboť i soud dospěl shodně s žalovaným k závěru, že správní orgán měl dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti stěžovatelovy žádosti, že se nedopustil v obecné rovině namítaných vad řízení a že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že stěžovatel by mohl být vystaven

pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Bylo tedy důvodu rozhodnout o zamítnutí stěžovatelovy žádosti jako zjevně nedůvodné. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 31. 5. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek krajského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Uvádí-li stěžovatel formálně kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., pak obsah kasační stížnosti takto vymezeným kasačním důvodům neodpovídá. Je-li v kasační stížnosti tvrzena definice pronásledování, přiznává-li stěžovatel, že není pronásledován způsobem, jak to vyžaduje § 12 zákona o azylu a vyjadřuje-li svůj názor, že jeho případ je případem hodným zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu, pak takové tvrzení samo o sobě ani v kontextu se zbylým obsahem kasační stížnosti nepředstavuje kasační důvod, jenž by směřoval k tvrzeným vadám řízení před krajským soudem, které by měly spočívat v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťováním byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.), nebo jenž by směřoval k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu či k jiné vadě řízení před ním (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), přitom Nejvyšší správní soud neshledává, že by tato tvrzení představovala jiný z kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná mimo jiné také tehdy, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. V této části se kasační stížnost o takový jiný důvod, lze-li vůbec takto izolovaně podaná tvrzení za důvod kvalifikovat, opírá a v této části tak není kasační stížnost přípustnou. Nejvyšší správní soud se tedy touto částí kasační stížnosti nemohl zabývat.

Tvrdí-li stěžovatel ve zbylém obsahu kasační stížnosti, že žalovaný při svém rozhodování překročil meze správního uvážení, neboť nebral v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců na území České republiky, že nezjistil řádně skutkový stav věci a že jeho rozhodnutí nemá ve správním spisu oporu, pak jde o tvrzení, které míří na pochybení, k němuž mělo dojít v průběhu správního řízení před žalovaným. Mohlo by se tedy jednat o tvrzení subsumovatelné pod kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podmínkou přípustného uplatnění vady řízení před žalovaným nyní v řízení o kasační stížnosti je však skutečnost, že jde o takovou vadu řízení, která byla důvodně vytýkána již v řízení před krajským soudem, a soud, který ve věci rozhodoval, měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Pochybení žalovaného, jehož se měl ve správním řízení dopustit, tak nelze poprvé uplatnit až v řízení o kasační stížnosti.

Tvrzení o tom, že žalovaný při svém rozhodování překročil meze správního uvážení, však neodpovídá žádné z námitek, které stěžovatel uplatnil v řízení před krajským soudem. Je-li podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná mimo jiné také kasační stížnost, která se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl, a mohl-li stěžovatel tvrzení o tom, že žalovaný při svém rozhodování překročil meze správního uvážení, uplatnit již před krajským soudem, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu, než i v této části považovat kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. za nepřípustnou. Ani tímto tvrzením se tak Nejvyšší správní soud nemohl zabývat; nebylo tedy ani důvodu, aby zjišťoval, jakou novelu a v jakých otázkách má stěžovatel na mysli.

Pokud jde o stěžovatelovu námitku, podle níž krajský soud vycházel ve svém rozhodnutí ze skutkového stavu zjištěného žalovaným, avšak jeho skutková zjištění nemají oporu ve spisech, tato námitka věcně odpovídá té ze stěžovatelem uplatněných námitek, která již byla obsažena v žalobě ke krajskému soudu, a sice že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí a že rozhodnutí nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, které stěžovatel uplatnil obecným poukazem na § 32, § 33 a § 46 správního řádu. V této části, byť Nejvyšší správní soud přistoupil až na samu hranici příznivosti posouzení obsahu kasační stížnosti pro stěžovatele, lze tedy kasační stížnost považovat za přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v mezích tohoto řádně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Zjistil-li žalovaný, že bezprostředním důvodem pro podání žádosti o udělení azylu byla skutečnost, že stěžovateli bylo uděleno správní vyhoštění (z odpovědi na otázku č. 21 v rámci žádosti ze dne 2. 10. 2002 vyplývá vztah příčinné souvislosti mezi udělením správního vyhoštění a podáním žádosti o azyl), a že bezprostředním důvodem předchozího opuštění země stěžovatelova původu byla skutečnost, že stěžovatel měl obavy vyplývající z výhrůžek soukromých osob a z vymáhání peněz („odškodnění“) za podíl na uvěznění člena mafie, aniž by stěžovatel tvrdil, že se alespoň pokusil obrátit se se svými problémy na policejní orgány, jichž byl v době uskutečňování výhrůžek a vymáhání peněz ostatně sám členem, pak měl skutečně dostatek podkladů pro posouzení důvodnosti stěžovatelovy žádosti z pohledu aplikace § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatel v průběhu správního řízení netvrdil žádnou skutečnost, ze které by pro žalovaného vyplynula potřeba dalšího dokazování ohledně situace v zemi stěžovatelova původu či jeho osobní situace. Z protokolu o pohovoru konaném dne 10. 10. 2002 vyplývá, že stěžovatel uvedl všechny důvody, pro které žádal o azyl (odpověď na otázku č. 39), přitom skutečnosti, které stěžovatel uvedl zejména v odpovědi na jasně formulované otázky žalovaného č. 2 až 18 (okolnosti, za nichž se stěžovatel rozhodl zemi svého původu opustit), nenasvědčovaly žádnému z důvodů, pro jejichž podrobnější zjištění by bylo zapotřebí vést žalovaným další dokazování. Navíc z toho dokazování, jež bylo žalovaným, již provedeno, nedůvodnost stěžovatelovy žádosti podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu vyplynula. Stěžovatel kromě toho v průběhu správního řízení žádné návrhy na doplnění dokazování nečinil a nic nehodlal do spisu doložit. Za tohoto stavu tedy dle Nejvyššího správního soudu nebylo důvodu, aby krajský soud k uplatněným žalobním bodům směřujícím do nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci žalovaným jeho rozhodnutí rušil.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení této námitky, jež jako jediná byla stěžovatelem v kasační stížnosti řádně uplatněna a jež tak jako jediná byla přípustnou, uzavírá, že tato námitka důvodnou není. Ze shora uvedených důvodů tedy kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak,

že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu